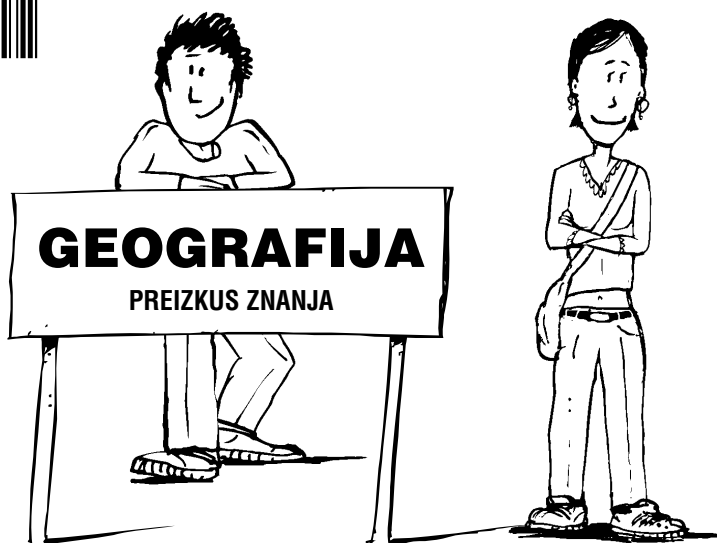

Državni izpitni center

NAKNADNI ROK

Maj 2008

NAVODILA ZA VREDNOTENJE

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

ob koncu 3. obdobja

MODERIRANA RAZLIČICA

UVODNA NAVODILA ZA VREDNOTENJE

Pri nalogah izbirnega tipa (z enim, dvema ali tremi pravilnimi odgovori) več izbranih rešitev od zahtevanih pomeni 0 točk.

Če je pravilnemu odgovoru dodano nekaj, kar ni pravilno (tudi če je v oklepaju), odgovor ovrednotimo z 0 točkami.

Pravopisnih napak v odgovorih ne popravljamo. Priznamo tudi zapis s pravopisnimi napakami iz katerega lahko razberemo vsebinsko pravilen odgovor. Ne priznamo pa zapisov, ki imajo zaradi pravopisnih napak spremenjen pomen (**in**verzija – **di**verzija).

ZNAKI ZA POPRAVLJANJE

Dogovorjeni znaki za označevanje napak v preizkusih znanja:

✓ pravičen odgovor

✗ nepopoln ali manjkajoč odgovor

// nepravilen odgovor

Opombe oziroma komentarji popravljalca:

! Ni označeno, kaj naj popravljalec upošteva.

! Nerazločen zapis.

- Če je cel preizkus pisan s svinčnikom, napišemo ob skupnem seštevku točk ***Pisano s svinčnikom.***
- Če so s svinčnikom pisane posamezne naloge, napišemo ***Pisano s svinčnikom*** ob konkretni nalogi.

Znake za označevanje napak zapisujemo:

- v preizkus znanja
- z rdečim kemičnim svinčnikom
- na desno stran odgovora
- nikoli čez učenčev odgovor
- Ob zapisu napačnega dogovorjenega znaka le tega prečrtate in zapišete pravilni znak. Ob prečrtanem znaku zapišite svoje inicialke!
- Popravljalec ne dopisuje pravičnih rešitev.

A – SVET

PODNEBJE LATINSKE AMERIKE

1. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

1.1 Havana 1 točka

b)

1.2 Havana 1 točka

Skupaj 2 točki

RUŠILNI VAL

2. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

2.1 Tsunami ali cunami 1 točka

b)

2.2 Med zunanje dejavnike 1 točka

OPOMBA: Priznamo tudi odgovor delovanje morskih valov.

Ne priznamo odgovora naravne katastrofe.

Skupaj 2 točki

DELOVANJE NOTRANJJIH SIL V OCEANIH

3. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

3.1 Sproži jih potresno delovanje; tektonski premiki; tektonika plošč 1 točka

b)

3.2 Tihi ocean; Pacifik 1 točka

Skupaj 2 točki

UKREPI

4. naloga

Rešitve:

- postavitve mreže opazovalnih postaj,
- prepoved gradnje ob obali,
- zgradili bi valobrane, ki segajo daleč v morje,
- zgradili bi visoke nasipe,
- ne bi se več tod naseljevali,
- naselja, pomaknjena stran od obale (na klif),
- pravočasno obveščanje in preselitev ljudi,
- močnejše, odpornejše, trdnejše zgradbe.

Navodila za vrednotenje:

4.1	Zapisan ukrep 1	1 točka
4.2	Zapisan ukrep 2	1 točka
	Skupaj	2 točki

UBANIZACIJA SVETA

5. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

5.1	54 %	1 točka
------------	------------	---------

NARAŠČANJE MESTNEGA PREBIVALSTVA

6. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

6.1	Afrika	1 točka
------------	--------------	---------

b)

Rešitve:

- iskanje zaposlitve,
- revno življenje na podeželju,
- agrarna prenaseljenost,
- boljše življenje v mestu (možnosti šolanja, zdravstva ...),
- slabi naravni pogoji (pogoste suše, poplave, slabo rodovitne prsti, zmanjševanje rodovitnosti prsti, strm relief ...),
- slabe socialne in zemljiške razmere (najemniški odnosi, razdrobljena posest ipd.).

Navodila za vrednotenje:

6.2	Zapisni vzrok	1 točka
	Skupaj	2 točki

SELITVE V MESTA

7. naloga

Rešitve:

- odpiranje novih delovnih mest na podeželju,
- dodatna finančna sredstva za oživljanje podeželja,
- revnim bi dali zemljo v obdelavo,
- komunalna opremljenost,
- vlaganja v prometno infrastrukturo,
- izboljšanje zdravstvene oskrbe,
- izboljšanje možnosti za izobraževanje,
- mesto bi uvedlo ukrepe proti priseljevanju,
- država z zakoni ali ukrepi izboljšuje življenje na podeželju in pomaga razvoju kmetijstva (pomoč pri kmetovanju, ugodni krediti, dodatna sredstva ...).

OPOMBA: Ne priznamo presplošnih odgovorov, ki ne nakazujejo rešitve.

Navodila za vrednotenje:

7.1	Zapisana rešitev 1	1 točka
7.2	Zapisana rešitev 2	1 točka
	Skupaj	2 točki

VODNA POT SV. LOVRENCA

8. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

8.1 Atlantski ocean; Atlantik 1 točka

b)

8.2 Zgraditev zapornic ladjam omogoča premagovanje višinskih razlik med jezeri 1 točka

OPOMBA: Priznamo tudi odgovora jezera ležijo v različnih nadmorskih višinah; ker so plovbo onemogočale brzice, slapovi.

Skupaj 2 točki

ČASOVNI PASOVI**9. naloga**

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

9.1 Ura je 8 zjutraj 1 točka

OPOMBA: Priznamo tudi odgovor ura je osem.

b)

9.2 V Ameriki 1 točka

OPOMBA: Priznamo tudi odgovora Severna Amerika; Južna Amerika.

Skupaj 2 točki

B – EVROPA**MEJA MED EVROPO IN AZIJO****10. naloga**

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

10.1 Vrisana sklenjena črta po gorovju Ural, po sredini Črnega morja in po ožinah
Bospor in Dardanele 1 točka

b)

10.2 Z modro barvo prevlečena Donava od izvira do izliva 1 točka

Skupaj 2 točki

DRŽAVE EVROPE

11. naloga

Rešitve:

Navodila za vrednotenje:

11.1 Označena lega Norveške	1 točka
11.2 Označena lega Poljske	1 točka
Skupaj	2 točki

NARAVNE ZNAMENITOSTI SEVERNE EVROPE

12. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)	
12.1 Gejzir	1 točka
b)	
12.2 Fjord	1 točka
Skupaj	2 točki

SPREMENJEN MORSKI TOK

13. naloga

Rešitve:

- temperature zraka bi bile nižje,
- manjša količina padavin,
- morje bi zamrznilo,
- spremenilo bi se rastlinstvo,
- manj rib/ribolovnih območij,
- še slabši pogoji za poselitev in življenje,
- zmanjšan vodni promet,
- drugačne oblike gospodarjenja.

Navodila za vrednotenje:

13.1 Zapisana sprememba 1	1 točka
13.2 Zapisana sprememba 2	1 točka
Skupaj	2 točki

RUSKA REKA

14. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

14.1 Reka Volga	1 točka
-----------------------	---------

POLDERJI

15. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

15.1 Prvi korak (faza): Zgradili so nasipe ali jezove; zagradili so morje	1 točka
15.2 Drugi korak (faza): Izčrpali so vodo; izsuševanje; gradili so kanale	1 točka
Skupaj	2 točki

EVROPA – RAZČLENJENA CELINA (KONTINENT)

16. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

16.1 C	1 točka
16.2 E	1 točka
Skupaj	2 točki

KULTURNE TERASE**17. naloga**

Rešitve:

Vzroki:

- opuščanje zaradi težje obdelave,
- zaposlitev v drugih dejavnostih,
- izseljevanje s podeželja v mesta,
- preveliki stroški, manjši dobiček,
- premajhne parcele.

Posledice:

- zaraščanje teras,
- ne ohranja se podeželje,
- praznjenje vasi, podeželja,
- še manj obdelovalnih površin,
- prodajanje zemljišč,
- erozija prsti,
- manjša pridelava.

Navodila za vrednotenje:

17.1 Zapisan vzrok	1 točka
17.2 Zapisana posledica	1 točka
Skupaj	2 točki

PANONSKA NIŽINA**18. naloga**

Rešitve:

- namakanje iz rek,
- gradnja kanalov,
- gojenje bolj odpornih, ustrežnejših kulturnih rastlin,
- zbiranje vode v akumulacijskih jezerih,
- preusmeritev rek, ki tečejo v bližini.

OPOMBA: Odgovora zalivanje ne priznamo.

Navodila za vrednotenje:

18.1 Zapisana rešitev 1	1 točka
18.2 Zapisana rešitev 2	1 točka
Skupaj	2 točki

C – SLOVENIJA

TEMPERATURNE RAZLIKE MED MARIBOROM IN KOPROM

19. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

19.1 Koper ima višje temperature, ker leži ob morju; zaradi vpliva morja 1 točka

19.2 Maribor ima nižje temperature, ker leži v notranjosti 1 točka

OPOMBA: Ne priznamo odgovorov Koper ima sredozemsko (mediteransko) podnebje; Maribor ima celinsko podnebje; nadmorska višina kot vzrok za razlike v temperaturi; vpliv hribovja na nižjo temperaturo.

Skupaj 2 točki

POSLEDICE SEGREVANJA OZRAČJA

20. naloga

Rešitve:

<i>Sprememba</i>	<i>Posledica</i>
Višja snežna meja	Rastlinstvo bo uspevalo v višjih legah, človek bo lahko uporabljal travne površine v višjih legah, možnost pašne živinoreje v višjih legah, krajša smučarska sezona ...
Taljenje ledenikov, manj snega	Ker se bodo ledeniki topili, bodo reke bolj vodnate, višji vodostaj rek, nastajanje novih jezer, poplave, rastlinstvo bo uspevalo v višjih nadmorskih višinah, pomanjkanje vode, manj smučišč, manj turizma, ... OPOMBA: Priznamo tudi odgovora poplave in plazovi.
Višja gozdna meja	Gozd bo uspeval v višjih legah, večja poraščenost gorstva, možnost izrabe lesa, spremenil se bo življenjski prostor živali, rastlin, možnosti pašne živinoreje v višjih nadmorskih višinah, smučišča više ...

Navodila za vrednotenje:

20.1 Zapisana sprememba 1 točka

20.2 Zapisana posledica izbrane spremembe 1 točka

Skupaj 2 točki

NEGATIVNE POSLEDICE TURIZMA

21. naloga

Rešitve:

<i>Negativne posledice</i>	<i>Razlaga</i>
Uničevanje naravnega okolja	Neprivlačno za turiste; izguba turistov; sprememba strukture turistov; preusmeritev turističnih tokov; uničevanje kulturne in naravne dediščine
Onesnaževanje morja	Ogroženost ljudi, rastlin in živali; neprivlačno za turiste; gospodarske posledice (upad ribištva ...)
Povečan promet	Onesnažen zrak; povečan hrup; gneča; zastoji; manj parkirnih prostorov
Dražje usluge in dobrine	Dražje življenje za domačine; izseljevanje ljudi
Povečanje porabe vode	Podražitev vode; pomanjkanje vode; dovoz vode iz zaledja (v cisternah ...)

Navodila za vrednotenje:

- 21.1 Zapisana negativna posledica 1 točka
 21.2 Zapisana razlaga izbrane posledice na okolje 1 točka
 Skupaj 2 točki

NARAVNOGEOGRAFSKE ENOTE/POKRAJINE SLOVENIJE

22. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

- 22.1 Panonska enota/pokrajina 1 točka

OPOMBA: Priznamo tudi odgovor subpanonska enota/pokrajina.

POVRŠINSKE OBLIKE

23. naloga

Rešitve:

- gričevje,
- ravnina.

OPOMBA: Priznamo tudi odgovore gričevje; gričevnato površje; nižina.

Navodila za vrednotenje:

23.1 Navedena površinska (reliefna) oblika 1	1 točka
23.2 Navedena površinska (reliefna) oblika 2	1 točka
Skupaj	2 točki

DNEVNE SELITVE (MIGRACIJE)

24. naloga

Rešitve:

- povečan in zgoščen promet,
- možnosti nesreč,
- manj prostega časa (družinsko življenje),
- slabša kvaliteta življenja,
- večji stroški za prevoz,
- nujen nakup avtomobila,
- povečana poraba goriva,
- onesnaževanje okolja,
- povečani stroški vzdrževanja prometnic,
- podaljšan čas prevoza,
- nujna gradnja prometnic – veliko denarja.

Navodila za vrednotenje:

24.1 Zapisana posledica 1	1 točka
24.2 Zapisana posledica 2	1 točka
Skupaj	2 točki

VRŠIČ

25. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

25.1 990 m	1 točka
-------------------------	---------

b)

25.2 Relativna višina	1 točka
------------------------------------	---------

Skupaj	2 točki
--------------	---------

OSOJNICA**26. naloga**

Rešitve z navodili za vrednotenje:

26.1 Ime je dobilo po osojni legi 1 točka

OPOMBA: Priznamo tudi odgovora senčna; severna lega.

PADAVINE**27. naloga**

Rešitve:

- zaradi dotoka vlažnih zračnih mas z jugozahoda,
- zaradi dviga vlažnih zračnih mas,
- zaradi visoke gorske pregrade,
- te gore so prva višja klimatska pregrada.

Navodila za vrednotenje:

27.1 Zapisan razlog 1 1 točka

27.2 Zapisan razlog 2 1 točka

Skupaj 2 točki

Skupaj **50 točk**